

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку

**«ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

Матеріали
Всеукраїнського круглого столу
(Київ, 21 квітня 2016 року)

Київ 2016

ЗМІСТ

Зябченкова Г.В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.....	3
Камінська Т.Г. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	5
Колупасва І.В. ПРОБЛЕМИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	8
Король С.Я. ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА АБО НА МЕЖІ БАЛАНСУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ І НЕФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	10
Кузуб М.В. ІНСТРУМЕНТИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ДАНИХ.....	13
Малишкін О.І. РОСІЙСЬКИЙ ДИСКУРС: ВПЛИВ НА ПРАКТИКУ І ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ.....	17
Предко І. Ю. ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ОБРАННІ СТРАТЕГІЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ.....	20
Фоміна О.В. КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ.....	23
Шара Є.Ю. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА РОЛЬ ПОДАТКОВОГО РАХІВНИЦТВА.....	25

Зябченкова Г.В.,

Київський національний торговельно-економічний університет

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Сучасний етап розвитку економіки України і бізнесу характеризується широким застосуванням для обробки інформації та комп'ютерної підтримки рішень новітніх засобів інформаційної технології.

Страховання є одним з найбільш інформаційно насичених та інформаційно залежних видів бізнесу. Це обумовлює необхідність впровадження в процес страхування та обліку нових інформаційних технологій.

Перевагами використання інформаційних технологій в страхових організаціях є: продаж полісів та плата страхової премії за допомогою цифрових підписів та електронних грошей, підвищення ефективності співпраці страхових посередників зі страховиками, зменшення випадків шахрайства в страховому бізнесі, система електронного документообігу, автоматизація управління бізнес-процесами та ін.

На сьогоднішній день страховики використовують наступні програмні продукти:

- вітчизняні комп'ютерні інформаційні системи. Основним призначенням такого типу систем є сумісність інформаційної системи з автоматизованими системами управління, націленої на обхват усіх основних елементів технологічного процесу [1]. До даної групи можна віднести такі класи програмних продуктів: І. Вітчизняні: Продукти корпорації «Парус», «Галактика», «Фігаро-ERP» компанії «Бізнес-консоль», «1С: Підприємство 8» та ін. ;
- зарубіжні комп'ютерні інформаційні системи: SAP R/3; MS AXAPTA (Navision); BAAN; Frontstep, IPS Applications та ін.

- програмні продукти класу СУБД (об'єктно орієнтовані системи управління базами даних). Продукти цього класу є досить популярними на світовому ринку у страхових компаніях, оскільки являються універсальними. Це продукти MySQL, mSQL, PostgreSQL, Oracle, Microsoft SQL, Access, Sybase [2]. Найбільш популярними, як у вітчизняній, так і у зарубіжній практиці страхування є продукти розробника Oracle – додаток Oracle Insurance для страхових компаній, функцією якого є підтримка як інфраструктури, так і процесів, пов'язаних із страхуванням;

- програмні продукти на основі бізнес-процесного управління (business process management - BPM);

- програмне забезпечення класу DocFlow (системи маршрутизації документів) і WorkFlow (системи управління потоками робіт);

- моделювання і аналіз поведінки бізнес-процесів страхової організації.

В управлінні страховою компанією можуть бути застосовані декілька груп програмних продуктів. Для прийняття ефективних рішень необхідний аналіз всього комплексу інформації компанії, тобто застосування у комплексі декількох груп програмних продуктів.

Комплексні страхові продукти застосовуються також у разі страхування підприємств та організацій, зокрема їхньої виробничої й комерційної діяльності. Однак ці страхові продукти розробляються, як правило, на індивідуальній основі, виходячи з особливостей бізнес-процесів та об'єктів страхування.

Результатом упровадження комплексних інформаційних систем є оптимізація бізнес-процесів, формування єдиного інформаційного простору, інтеграція даних банківської і страхової інформаційних систем з формуванням централізованих даних для реалізації функцій організації, управління, контролю й аналізу. За проведеним аналізом, на українському ринку таким критеріям відповідають інформаційні системи і програмні продукти корпорації «Галактика» та компанії «Українські страхові інформаційні системи»,

основним продуктом якої є інформаційна система «Insurance Company», котра реалізована на сучасних технологіях в архітектурі «клієнт-сервер», охоплює всі сучасні аспекти обліку страхової інформації, надає можливість налагодження страхових продуктів будь-якої складності в залежності від потреб страхової компанії.

Щоб залишатися конкурентоспроможними в умовах прогресивного еволюційного ринку, що швидко змінюються, поряд з новими застосуваннями вже існуючих технологій і рішень страховикам необхідно використовувати всі переваги новітніх технологій. Водночас розвиток Інтернету, WEB сервісів, рівня додатків прикладних програм сприяє реалізації прийнятих управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Гострик О.М. Моделювання і аналіз програмного забезпечення на ринку Форекс / Гострик О.М., Малишко В.С.// Інформаційні технології та моделювання в економіці[текст] : матеріали ІУ міжнародної науково-практичної конференції: тези доповіді. - Черкаси-Одеса: Брама-Україна, 2013. - С. 38-41.
2. Клепікова О. А. Сучасний стан і роль інформаційних технологій в управлінні підприємством / О.А. Клепікова // Наук. вісник міжнар. гуманітарного університету. Економіка і менеджмент. – Одеса: МГУ, 2013. - № 5. – С. 74-77.

Камінська Т. Г.,

Київський кооперативний інститут бізнесу і права

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

У системі управління інвестиціями чільне місце відведено обліку й аналізу. Їхні функції полягають в тому, щоб відстежувати динаміку, обсяги, напрямки

руху та відтоку інвестицій, їхнє місцезнаходження (країна, регіон, підприємство) у будь-який момент часу, основні чинники ефективності, причини (політичні, економічні, правові, соціальні, культурні) послаблення інвестиційної привабливості підприємницької діяльності.

Для України нині дуже важливо залучати з метою розвитку національної економіки значні суми інвестицій. Причому такі інвестиції необхідно, насамперед, спрямовувати у виробничу сферу (сільське господарство, промисловість, будівництво). Проблема інтенсифікації виробництва останніми роками значно актуалізувалась через послаблення матеріально-технічної бази сільського господарства, зменшення розмірів використання мінеральних добрив та з інших відомих причин. Проте аналіз засвідчує, що і в сучасних умовах збільшення в технологічно доцільних формах виробничих витрат на 1 гектар сільськогосподарських угідь супроводжується зростанням грошових надходжень від реалізації продукції та прибутку на цю ж одиницю площі.

У питанні класифікації інвестицій цікавим є практичний досвід європейських та американських підприємств, які групують інвестиції залежно від їхньої мети:

- 1) вимушені інвестиції – здійснюються для захисту навколишнього середовища, підвищення надійності обладнання і покращення техніки безпеки виробництва;
- 2) інвестиції, що спрямовані на підтримання позицій підприємства на ринку, тобто збереження створеної репутації і завоювання нових ринків;
- 3) інвестиції на відновлення виробничих основних засобів для раціоналізації виробництва;
- 4) інвестиції на забезпечення зменшення витрат, збільшення продуктивності праці і рівня рентабельності продукції;
- 5) інвестиції, що спрямовані на збільшення доходів підприємства шляхом збільшення обсягів випуску продукції та виробничих потужностей;
- 6) ризиковані інвестиції – фінансові інвестиції у цінні папери, в розробку інноваційної продукції.

на жаль, у складі синтетичних рахунків 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 15 «Капітальні інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції» та їхніх субрахунків у Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських опера-

цій підприємств і організацій України немає згадки про інновації. Проте, вченим-економістам, напевно, варто було б подумати над тим, чи не можна було б до назв синтетичних рахунків 14, 15 і 35 додати слова «... та інновації», а один із субрахунків у кожному з цих синтетичних рахунків назвати відповідно «Довгострокові фінансові інновації», «Капітальні інновації», «Поточні фінансові інновації», що дало б змогу регулярно отримувати свіжу інформацію про інновації в підприємстві без додаткових вибірок даних.

Основними об'єктами аналізу інвестиційної діяльності є обсяг інвестицій (їхні види), структура інвестицій. Аналіз інвестиційної діяльності доцільно проводити у 3 етапи: 1) аналіз інвестиційної привабливості; 2) аналіз інвестиційних проектів: а) способи оцінки, які базуються на даних бухгалтерського обліку; б) способи оцінки, які ґрунтуються на дисконтуванні; 3) аналіз фінансових інвестицій.

Аналітичні процедури можуть використовуватись і у випадку визначення потенційних об'єктів інвестування з використанням методу аналізу ієрархій у 5 етапів: постановка проблеми вибору; декомпозиція проблеми; аналіз альтернативних варіантів вирішення проблеми; побудова ієрархічної моделі; визначення пріоритетів і долі фінансових інвестицій підприємств як з точки зору вигідності та затратності, так і узагальнення таких критеріїв (беруться до уваги як загальні характеристики об'єктів інвестування, так і суб'єктивні чинники, що будуть враховуватись при моделюванні) [2, с. 74 – 75]. У контексті аналізу капітальних інвестицій не треба забувати про оцінку й аналіз інвестиційних та інноваційних проектів. Оцінку економічної ефективності інвестиційних проектів можна здійснювати за традиційною, дисконтною та компаундинговою методиками. Нині перевага надається останній [1].

У подальших дослідженнях важливо звернути увагу на галузеві особливості обліку капітальних інвестицій, розвинути систему рахунків аналітичного обліку таких інвестицій, уточнити перелік показників капітальних інвестицій за кожним етапом аналізу капітальних інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Бубенко І. Про методи оцінки ефективності інвестиційних проектів / І. Бубенко, А. Растяпін // Економіка України. – 2002. – № 12. – С. 80 – 83.
2. Коваленко А. Г. Особливості обліку і аналізу інвестиційної діяльності підприємств з використанням системного підходу / А. Г. Коваленко // Економіка і регіон. – 2012. – № 6 (37). – С. 72 – 76.

Колупасєва І.В.,

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ПРОБЛЕМИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Одним із основних завдань державної податкової політики є підтримка малого і середнього бізнесу. Максимально спрощений облік і контроль діяльності суб'єктів малого підприємства стимулює розвиток бізнесу, а також суттєво покращує економічну діяльність та забезпечує, хоч і незначні, проте стабільні податкові надходження до бюджету.

Спрощена система оподаткування отримала широке використання в усьому світі. Це пояснюється низкою причин:

- облік є основою ведення бізнесу, спрощена система оподаткування дозволяє зменшити непотрібне ведення обліку витрат, що властиво природі малого бізнесу;
- спрощена система зменшує бар'єри для відкриття бізнесу і дозволяє заощадити на адміністративних витратах;
- не зважаючи на те, що продуктивність та конкурентоздатність багатьох підприємців, які обрали спрощену систему, залишає бажати кращого, проте запобігає безробіттю;
- застосування спрощеної системи оподаткування стає актуальним

інструментом детінізації економіки.

На сучасному етапі існують проблеми у застосуванні спрощеної системи оподаткування, серед яких: використання спрощеної системи оподаткування здійснюється деякими суб'єктами для ухиляння від податків на працю шляхом використання «податкових ям»; платники податку часто свідомо зменшують оборот з метою перебування у 2 групі спрощеної системи оподаткування, що стало підставою для введення касових апаратів; деякі компанії свідомо розділяють бізнес на декілька дрібних з метою зменшення податкових ризиків і не перебування на загальній системі оподаткування та інші.

Про складність ведення бізнесу, обліку господарської діяльності в Україні свідчать рейтинги вітчизняних та міжнародних організацій [1, 2].

Державна фіскальна служба зазначає, що вплив спрощеної системи оподаткування на легалізацію економічної діяльності є неоднорідним: з одного боку, система заохочує легалізацію економічної діяльності, з іншого боку, вона містить можливості для розширення тіньових операцій [1].

Проте, застосування спрощеної системи оподаткування є важливим з економічної та соціальної точок зору. Спрощена система оподаткування має стати так званою «податковою культурою» [1], коли платники при звичаються до сплати податків, веденню обліку, з поступовим переходом на загальну систему оподаткування.

В антикризових умовах стратегія державної податкової політики має забезпечити розвиток бізнесу, покращення рівня життя населення, економічне зростання шляхом підтримки бізнесу через спрощено систему обліку та звітності.

Список використаних джерел:

1. Статистичні дані Податкового індексу Європейської бізнес Асоціації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eba.com.ua>
2. Статистичні дані Групи Всесвітнього банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://doingbusiness.org>

3. Бетлій О. Спрощена система оподаткування в Україні: оцінка в контексті сучасних реалій / О. Бетлій, І. Бураковський, К. Кравчук. – Київ, 2015. – 38 с.

Король С.Я.,

Київський національний торговельно-економічний університет

ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА АБО НА МЕЖІ БАЛАНСУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ І НЕФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Від 1993 р. спостерігаємо тенденцію, коли провідні компанії світу для забезпечення прозорості своєї діяльності у сфері сталого розвитку, до фінансової звітності включають нефінансові показники. Експерти компанії КПМГ зауважують, що ще більшу вигоду дасть поєднання фінансової і нефінансової звітності як невід'ємної частини інтегрованої звітності компанії, призначеної як для внутрішніх управлінських цілей, так і для інформування зовнішніх заінтересованих сторін [1, с. 5].

Проблема розкриття нефінансової інформації привертає до себе увагу все більшого числа дослідників з різних країн. Розширюється інформаційна база для проведення досліджень, що публікується на сайтах ГД ООН, Глобальної ініціативи зі звітності (GRI), окремих компаній та громадських організацій. У ЄС та ряді країн прийняті законодавчі акти, що додали нефінансовій звітності статус обов'язкової. Наприклад, в останні роки база даних звітів зі сталого розвитку на сайті GRI значно виросла (вона досягла свого максимуму в 30 000 звітів у лист. 2015 р.), що свідчить про збільшення числа організацій, які розуміють значення нефінансової звітності.

В останні роки зростає увага до нефінансової звітності у професійній бухгалтерській спільноті. За своєю популярністю дана тема вже випередила такі, як бухгалтерська освіта, оподаткування, бухгалтерський облік у державному секторі економіки. Так, на 36-му Конгресі Європейської асоціації бухгалтерів у 2013 р. при обговоренні тенденції щодо розширення нефінансової

інформації у фінансовій звітності компаній, відмічалось, що у професійної спільноти дана тенденція викликає тривогу, а також те, що очікується подальше збільшення її обсягів і складності. На думку учасників обговорення, даний процес загрожує вийти з-під контролю. Прихильники тенденції розширення обсягів звітності переважно обґрунтовують свою позицію необхідністю збільшення прозорості фінансової звітності компаній, що не викликає заперечень. Проте, ускладнення процедури розкриття інформації у майбутньому може привести до перевищення витрат над очікуваними вигодами і, одночасно, неспроможності користувачів сприйняти всі наслідки «додаткового розкриття інформації» [2].

За даними аналітичного дослідження КПМГ [3], у 2015 р. кількість компаній, які випускають інтегровану звітність, залишається низькою: близько 1 з 10. Серед компаній G250 дана практика досягла рівня 92 % і майже три чверті N100 компаній готують такі звіти. Активно звітують компанії в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Найвищі показники нефінансової звітності в світі мають чотири країни з економікою, що розвивається: Індія, Індонезія, Малайзія і Південна Африка. Найбільше звітують компанії сфери роздрібної торгівлі. У 2015 р. це робили майже 3 з 5 компаній, у порівнянні 1 з 5 в 2011 р.

Як очікується, на поширення даної практики значний вплив матиме Директива ЄС, відповідно до якої на всій його території з 2017 р. великі компанії, які становлять суспільний інтерес, з більш ніж 500 співробітників, повинні будуть включати до своєї щорічної звітності нефінансову інформацію, що стосується, принаймні, питань охорони довкілля, соціальних аспектів і взаємовідносин з працівниками, питань поваги до прав людини, боротьби з корупцією та хабарництвом. Серед зазначених питань відсутнє питання забезпечення відповідальності за ланцюгом постачання, яке є об'єктом особливої уваги ділової спільноти і суспільства в цілому.

Очікується, що протягом наступного десятиліття ця тенденція буде продовжуватися і в наступні роки звітність стане більш інтегрованою [4]. Отже,

сьогодні для компанії одним з найбільш актуальних питань щодо звітування є обрання того, що вони будуть повідомляти і як найкращим чином інтегрувати фінансову та нефінансову інформацію [5, с. 30].

За рівнем інтеграції можна виділити три підходи до розкриття нефінансової інформації у звітності підприємства у формі: тематичного розділу річної фінансової звітності; інтегрованого звіту; окремого нефінансового звіту. Кожний з названих підходів має свої переваги та недоліки, які можна оцінювати за такими критеріями: доступність для заінтересованих осіб, можливість проведення аналізу, стандартизованість, економічність.

Використання будь-якого підходу до інтеграції фінансової та нефінансової інформації передбачає розкриття певного спектру нефінансових показників, які найбільш повно структурно і методично визначені Настановою GRI G4. Саме рекомендації даної Настанови доцільно використовувати для організації обліку з метою інформаційного забезпечення підготовки даних про соціальну відповідальність підприємства та його роль у забезпеченні сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Отчетность в области устойчивого развития: международное исследование КПМГ, 2011 г. - Режим доступа : <http://www.kpmg.com/RU/ru/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Corporate-responsibility-reporting-2012-rus.pdf>
2. Гетьман В.Г. XXXVI Конгресс Европейской ассоциации бухгалтеров // Международный бухгалтерский учет. – 2013. - № 27 (273). – с. 2-9.
3. Головні тренди нефінансової звітності від KPMG : Сайт Центру «Розвиток КСВ». – Режим доступу : <http://csr-ukraine.org/news>
4. Leading for a New Era of Sustainability : GRI's Combined Report 2014–2015. – Режим доступу : <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/GRI-Combined-Report-2014-2015-Leading-for-a-New-Era-of-Sustainability.pdf>
5. Currents of change The KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2015/11/kpmg-international-survey-of-corporate-responsibility-reporting-2015.pdf>

Кузуб М.В.,

Київський національний торговельно-економічний університет

ІНСТРУМЕНТИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ДАНИХ

Вступ, постановка проблеми. Вивчено основні параметри роботи з XBRL: схема, елемент, таксономія. Поручено питання щодо потреби створення необхідних параметрів таксономії XBRL з метою складання звітності про участь суб'єктів господарювання в обігу електронних грошей та організацію їх емісії. Запропоновано використовувати вказаний інструмент для створення звітності стосовно роботи суб'єктів господарювання з електронними грошима. XBRL – це мова електронної передачі бізнесових і фінансових даних, що революціонізує ділову звітність по цілому світу. XBRL представляє собою алітерацію англійського словосполучення "eXtensible Business Reporting Language" ("розширювана мова ділової звітності"). Це представник сімейства "XML" мов (XML - текстовий формат, призначений для зберігання структурованих даних, для обміну інформацією між програмами, а також для створення на його основі більш спеціалізованих мов розмітки), який стає стандартним засобом обміну інформацією між підприємствами і передачі інформації через Інтернет. Розробником XBRL виступає міжнародний неприбутковий консорціум, що складається з близько 400 крупних компаній, організацій і урядових установ. Мова має відкритий стандарт і не вимагає плати за ліцензію. Сьогодні ця мова вже практично використовується у багатьох країнах, і ареал використання XBRL швидко поширюється у світі. Впровадження Україною XBRL відкриє ряд переваг як для користувачів, так і для тих, хто готує фінансову інформацію.

Виклад основного матеріалу. В основу XBRL покладено просту ідею. Замість підходу до фінансової інформації як групи текстів – у формі стандартної Інтернет-сторінки або надрукованого документу – ця мова пропонує ідентифікуючий тег для кожного окремого об'єкта/статті даних. Перехід на теги XBRL дозволяє автоматично обробляти ділову інформацію за допомогою комп'ютерного програмного забезпечення, уникаючи трудомістких і дорогих процесів ручного введення. Цю мову можна легко адаптувати відповідно до різних вимог і потреб. Дані можна трансформувати у XBRL відповідними інструментами або генерувати у XBRL відповідним програмним забезпеченням.

Таксономія – це спосіб опису формальних вимог до звіту, представленому у форматі XBRL. На сьогоднішній день формально розроблені таксономії для комерційних і промислових підприємств, що становлять звітність відповідно до стандартів US GAAP та IAS.

Мова XBRL, завдяки своїм властивостям, дозволяє здійснювати автоматичний обмін фінансовою інформацією між різним програмним забезпеченням, взаємодіє за допомогою різних інформаційних мереж, включаючи Інтернет. Він усуває необхідність повторного введення фінансової інформації, тим самим знижуючи ризик помилкового введення даних і усуваючи необхідність ручного введення для різних форматів (документи, підготовлені текстовими редакторами, документи у форматі HTML для Веб-сайту компанії, XML-документи або документи в іншому спеціалізованому форматі звітності). У результаті знижуються витрати компанії на підготовку і передачу фінансових документів, а також спрощується доступ до інформації інвесторам і аналітикам.

Використання XBRL в якості єдиного формату публікації в Інтернет дозволяє швидко знаходити фрагменти фінансової інформації..

Організації, зацікавлені у впровадженні XBRL, зазвичай є регуляторами, реєстраторами, що відносяться до податкових служб та органів державної статистики [3].

XBRL дає значні переваги на усіх етапах звітності і аналізу даних. Переваги полягають у автоматизованості, скороченні витрат, швидкості, більш високій надійності і точності обробки даних, більш якісному аналізі та більш високій якості інформації і процесу прийняття рішень. Пошук конкретної інформації, на який у минулому потрібно було витратити кілька годин, займає лише частку секунди у форматі XBRL. Користь від цього отримують усі, хто займається збором ділових даних, зокрема державні структури, регулятори, економічні установи, фондові біржі, інформаційні агентства тощо, а також ті, хто готує і використовує такі дані, наприклад, бухгалтери, аудитори, управлінці, фінансові аналітики, інвестори і кредитори. Серед тих, хто може отримати користь від XBRL, є також компанії, що продають програмне забезпечення з бухгалтерського обліку, індустрія фінансових послуг, компанії, які працюють з інвесторами, та індустрія ІТ.

Фінансова звітність, підготовлена відповідно до МСФЗ, може бути складена у форматі BRL, що полегшить процес її подання до регулюючих органів, а також її подальше використання та аналіз. Користувачам таксономії XBRL на основі МСФЗ важливо повною мірою усвідомлювати її поточний статус, сферу застосування та призначення. Таксономія МСФЗ використовуються у всьому світі для полегшення використання та електронного обміну фінансовими даними, підготовленими відповідно до МСФЗ.

В Україні 13 квітня 2016 року відбулася конференція «Реформи у сфері обліку та аудиту в Україні – Європейське майбутнє» [4]. На якій, через призму ключових аспектів та запропонованих змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» і наближення обліку до Директиви ЄС (2013/34/UE) розглядалися проблемні питання та перспективи запровадження Таксономії в Україні. Участь у роботі круглого столу взяли

представники регуляторів фінансового сектору, професійні організації та учасники ринку.

Висновки і пропозиції. Популярність XBRL зростає, не дивлячись на те, що на шляху прийняття XBRL в якості глобального стандарту зустрічаються численні технічні, законодавчі та адміністративні перешкоди, а на його повсюдне впровадження можуть піти роки, необхідно вже зараз досліджувати і використовувати можливості і потенційні вигоди від впровадження XBRL на ранніх етапах перетворення фінансової інформації в цифровий формат.

Безсумнівно, у мови XBRL великі перспективи і він може стати стандартом опису фінансової звітності в електронному вигляді. Проте, успіх XBRL буде залежати від того, чи підтримають його більшість розробників програмного забезпечення в своїх продуктах. Стандартизація фінансових даних необхідна для зменшення тягаря відповідності нормативно - правовим вимогам. Вона полягає у стандартизації в державних установах і між відомствами; стандартизації норм ведення звітності, конвергенції норм ведення бухгалтерської та іншої звітності, стандартизації автоматизації: краща якість даних, швидка обробка величезних масивів даних та аналітика. І в цьому найкращим інструментом є XBRL.

Серед основних питань запровадження XBRL в Україні потрібно визначити такі: розуміння ефективності обов'язкового запровадження XBRL суб'єктами господарювання, які складають звітність за МСФЗ, та регуляторами; вивчення проблемних питань, які виникатимуть під час запровадження XBRL; внесення питання щодо запровадження XBRL на законодавчий рівень; організаційні питання, зокрема розроблення плану заходів на державному рівні щодо запровадження XBRL, координація програми, вивчення досвіду країн, які вже впровадили XBRL та підготовка фахівців.

Список використаних джерел:

1. XBRL. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.xbrl.org/>

2. Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.gov.ua/>.
3. Проект розвитку ринків капіталу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.capitalmarkets.kiev.ua/>.
4. Реформи у сфері обліку та аудиту в Україні – Європейське майбутнє. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://finstar.org.ua/conference1.html>

Малишкін О.І.,

Київська державна академія водного транспорту

РОСІЙСЬКИЙ ДИСКУРС: ВПЛИВ НА ПРАКТИКУ І ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Не зважаючи на здобуття в 1991 році політичної незалежності, Україна досі перебуває в інформаційній колоніальній залежності від так званого «русского мира». Українська культура, у тому числі, література, зокрема, наукова з економічних спеціальностей, намагається бути самостійною. Проте, носії мови – викладачі, експерти, дослідники, їхня значна частина, не можуть позбутися звички цитувати або посилатися на розробки російських авторів або інформаційні сайти РФ. Біда не в тому, що російський, наприклад, досвід організації бухгалтерського обліку на підприємстві, порівнюється з вітчизняним. Негативом для нас є те, що такий досвід пропагується якщо не взірць, то один з варіантів того, як слід робити у нас. Натомість достатніх підстав для таких висновків немає. Адже, в основі економічних процесів лежать положення економічної політики держави.

Для економіки РФ характерною є політика централізму державних інституцій, посилення контролю бізнес-процесів державою. Така політика не притаманна українській владі і традиціям у вітчизняній економіці останніх років. Це – політична на складова проблеми.

Іншою причиною російського дискурсу виступає не знання більшістю українських дослідників англійської, німецької або польської мов. Сюди можна віднести і переважне не знання нормативних актів Євросоюзу. Це – славістична гуманітарна складова проблеми.

Важливою також є гуманітарна складова проблеми. Носії знань і мови не завжди є взірцем володіння українською мовою або української позиції. Особливо це є характерним для людей зі східних і південних регіонів України.

В результаті вітчизняні автори часто посилаються на російських авторів без наголошення і ідентифікації, що вони є російськими. До прикладу, український автор Е.С. Гейер у статтях 2011-12 рр. подає можливість організації податкового обліку на українських підприємствах із залученням російського досвіду [1, 2]. При цьому наводяться його моделі «для нас», посилаючись на російських авторів публікацій 2004-2005 рр. В результаті складається «картинка» ніби то можливість і навіть необхідності однаковості підходів для платників цього податку як у Росії, так і в Україні. Між тим, облікові і податкові моделі мають будуватись виключно на нормах національного законодавства, які суттєво відрізняються в Росії і Україні.

У своїх роботах до 2014 року ми також використовували аналіз російського досвіду і нормативів. Проте, робили висновок, що певні російські моделі або методики не є притаманними для українських умов і тому не мають перспектив для наших підприємств.

Порвати коло можливо різними шляхами. Одним з них ми бачимо віднесення праць російських авторів в наукових дослідженнях українських авторів до розряду закордонних [3, с. 317]. Натомість, незважаючи на агресивну політику Кремля і військові дії з Росією, українські автори не вважають за потрібне робити крок на обмеження, а тим більше припинення «єдиного наукового простору». В результаті маємо продовження російського дискурсу в науковій літературі сьогодення. Причина цього вбачається в традиціях колоніальній залежності України від Москви.

Проте, не у всіх сферах однакове становище. Аналіз літературних джерел, вітчизняних методичних розробок вказує на різний ступінь впливу російських факторів на стан наукових досліджень і практики аудиту, обліку і оподаткування в Україні (табл.1). В дослідженні ми використовували наступні критерії впливу: відсутній, помірний, значний, дуже значний.

Таблиця 1

Ступінь впливу російських факторів на стан наукових досліджень і практики обліку і аудиту в Україні

Галузь	Підгалузь	Ступінь впливу	
		нормативна база	думки авторів
<i>Аудит</i>	зовнішній	відсутній	Не значний
	державний	відсутній	помірний
	внутрішній	помірний	помірний
	наукові дослідження	помірний	помірний
<i>Оподаткування і податкова звітність</i>	загальна система	значний	помірний
	конкретні податки	помірний	помірний
	наукові дослідження	помірний	значний
<i>Бухгалтерський облік і фінансова звітність</i>	загальна система	помірний	значний
	автоматизація обліку	дуже значний	дуже значний
	наукові дослідження	помірний	дуже значний

В результаті найменший вплив спостерігається на сферу аудиту. Це пояснюється використанням в Росії національних стандартів, в Україні – міжнародних. Найбільший вплив визначається в сфері бухгалтерського обліку, особливо в автоматизованих системах і в наукових публікаціях.

Потрібні кардинальні дії – внесення змін до нормативних документів щодо бібліографії і активна українська позиція спеціалізованих вчених рад з присудження наукових ступенів. Наукові керівники мають давати приклад і вимагати від пошукачів наукових ступенів критичного ставлення до «всєядності» і «інтернаціоналізації» наукових пошуків і пропозицій. Саме там, де немає підстав для такого роду узагальнень і поширень.

Список використаних джерел:

1. Гейер Е.С. Інституціональний підхід до проблеми взаємозв'язку систем бухгалтерського обліку та оподаткування / Е.С. Гейер // Тези виступів на XI міжнар. наук. конференції «Економічні теорії як основа розвитку бухгалтерського обліку, аналізу і контролю». – Житомир: ЖДТУ, 2012. – С. 113–115.
2. Гейер Е.С. Моделі взаємодії бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку / Е.С. Гейер // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 11. – С. 18–25.
3. Малишкін О.І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика: монографія / О.І.Малишкін. – К.: Центр учбової літератури, 2013, - 376 с.

Предко І. Ю.,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ОБРАННІ СТРАТЕГІЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

Дослідження діяльності підприємств України, які мають відмінності за галузевої та географічною приналежністю, надало можливості об'єктивного підходу до визначення реструктуризації як процесу та розроблення теоретично-методологічного інструментарію облікового-контрольного забезпечення діяльності підприємства в умовах кризи.

Порівняно незначний відсоток досліджень вітчизняних науковців сутності обліково-контрольного забезпечення в загальному обсязі праць, присвячених інформаційному забезпеченню діяльності підприємств, призвів до необхідності використання комплексного підходу задля подальшого розвитку дефініції «обліково-контрольне забезпечення» та розробки моделі обліково-контрольного забезпечення діяльності підприємства в умовах кризи. Доведено,

що отримання перспективної (прогностичної) обліково-контрольної інформації, необхідної для розробки дієвої моделі обліково-контрольного забезпечення діяльності підприємства, можливе лише за умови відповідної обробки ретроспективної облікової інформації про стан та зміни внутрішніх та зовнішніх факторів бізнес-середовища підприємства, що надається оперативним, бухгалтерським і статистичним обліком. на основі використання комплексу обліково-аналітично-контрольного інструментарію фінансового аналізу, планування, контролю і організаційно-комунікаційних механізмів облікового процесу.

На основі використання комплексу обліково-аналітично-контрольного інструментарію фінансового аналізу, планування, контролю і організаційно-комунікаційних механізмів облікового процесу визначено необхідні теоретичні та методологічні інструменти для побудови моделі обліково-контрольного забезпечення діяльності підприємства в умовах кризи при обранні підприємством стратегії реструктуризації. Синтез елементів бухгалтерського обліку (оцінка, документування, звітність), об'єкти обліку, які безпосередньо пов'язані з процесом реструктуризації (резервна система тощо) та дані (індикатори) зовнішнього та внутрішнього середовища дозволяють створити ефективну модель обліково-контрольного забезпечення підприємства в умовах впровадження стратегії реструктуризації. Модель обліково-контрольного забезпечення діяльності підприємства при обранні стратегії реструктуризації підприємства ґрунтується на основних принципах бухгалтерського обліку: превалювання сутності над формою, безперервність та ін., в роботі проаналізовано їх взаємозв'язок.

Забезпечення (резерви) майбутніх витрат і платежів процесу реструктуризації діяльності підприємств виконують функції згладжування коливань фінансового результату та страхування відповідальності адміністрації підприємства в умовах впровадження реструктуризації, планування величини витрат на майбутні періоди.

З метою запобігання ризикам професійної діяльності персоналу, якій зайнятий обліком, аналізом та аудитом, в роботі проаналізовано вітчизняний досвід впровадження різних організаційних форм облікового забезпечення та запропоновано авторську методику оцінки доцільності впровадження складних організаційних форм облікового забезпечення при обранні підприємством стратегії реструктуризації.

Враховуючи особливості управління резервами та підкреслюючи важливість інтеграції обліку і контролю при побудові моделі обліково-контрольного забезпечення діяльності підприємств в умовах кризи, резервна система господарюючого суб'єкта розглядається як сукупність активів і зобов'язань, методів прогнозування, аналізу та управління економічними і бухгалтерськими резервами на базі системи бухгалтерського обліку та контролю. Резервна система охоплює облікову політику організації в частині методів формування бухгалтерських резервів та регуляторів та організації обліку резервів та регуляторів, включає в себе аналіз обґрунтованості та ефективності створення і використання резервів, функціонує на рівні фінансового управління господарюючим суб'єктом за підтримки обліково-аналітичних підрозділів.

Список використаних джерел:

1. Сопко Валерія. В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів): монографія / В.В. Сопко ; Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана. – К., Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.01. 2000 р. № 20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>.

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 (МСБО 37) «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>.

4. Шевчук В.О. Облік, контроль та аналіз як засоби керованості змін економічного мислення і господарювання : доклад на IV Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої пам'яті професора Г.Г. Кірейцева «Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки» [Текст] / Шевчук В.О. – Київ : Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2015.

Фоміна О.В.,

Київський національний торговельно-економічний університет

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Функціонування підприємства в умовах невизначеності та ризику викликає необхідність постійного вдосконалення інформаційного забезпечення менеджменту підприємства, а відповідно і підходів до формування системи управлінської звітності, яка відрізняється від інших видів звітності користувачами, завданнями, змістом, формою, методикою складання.

Основною проблемою недостатньої вивченості проблематики управлінської звітності є не стільки відсутність наукових розробок в даному напрямку, скільки відсутність саме фундаментальних досліджень без галузевого спрямування. Опрацювання потребують теоретичні засади формування управлінської звітності та виявлення тенденцій подальшого розвитку. Зазначене обумовлює актуальність теми дослідження та окреслює коло питань, що потребують поглибленого розгляду.

Зазначене доводить актуальність уточнення сутності поняття «управлінська звітність», визначення місця та ролі управлінської звітності в обліково-інформаційній системі підприємства.

Аналіз та систематизація дефініції поняття «управлінська звітність» у наукових працях вчених дозволило внести уточнення та визначити основні

концепції. Так, нами згруповано сукупність поглядів вчених щодо визначення поняття «управлінська звітність» за трьома напрямками, зокрема:

- управлінська звітність як засіб інформаційної підтримки управління підприємством;
- управлінська звітність – це система показників оцінювання результатів бізнесу;
- управлінська звітність як елемент методу управлінського обліку.

Науковці застосовують різні підходи до трактування категорії «управлінська звітність», проте спостерігається єдність думки щодо визначення її як джерела інформаційного забезпечення в управлінні підприємством.

Проведене дослідження дозволило представити авторське бачення визначення терміну «управлінський звіт» та «управлінська звітність» підприємства. Так, управлінський звіт – це інструмент управлінського обліку, який являє собою агреговану інформацію, що складається з показників оцінювання результатів бізнесу та перспектив його розвитку.

Управлінська звітність – це сукупність управлінських звітів, що використовуються для задоволення інформаційних потреб внутрішніх користувачів у процесі прийняття стратегічних, тактичних і оперативних управлінських рішень.

Основними положеннями узагальнюючої моделі формування управлінської звітності підприємства є: по-перше, - управлінська звітність формується відповідно до запитів внутрішніх користувачів, що впливає на зміст, форму та композицію; обсяг інформації, представленої в управлінській звітності; по-друге, - через управлінську звітність формалізуються вимоги до побудови та ведення управлінського обліку; по-третє, - управлінська звітність є інформаційним продуктом управлінського обліку.

Відсутність уніфікованого формату управлінської звітності пояснюється:

- диспозитивним характером управлінського обліку, інформаційним продуктом якого є управлінська звітність;

– особливостями діяльності кожного конкретного підприємства.

Вирішенням даного питання є саме рекомендації щодо розробки стандартів та регламентів з управлінського обліку та звітності на підприємстві. Такі рекомендації були розроблені та представлені як одні із результатів виконання госпдоговірної теми «Концепція формування та розвитку управлінської звітності з використанням інформаційних технологій» за участю колективу авторів – членів кафедри бухгалтерського обліку КНТЕУ. За результатами якої підготовлено колективну монографію «Дисциплінарна матриця управлінської звітності».

Отже, система управлінської звітності як елемент управлінської інформаційної системи підприємства забезпечує організацію інформації у формі управлінських звітів, що використовуються менеджерами для прийняття оперативних, тактичних та стратегічних управлінських рішень, а також контролю роботи менеджерів.

Управлінська звітність, з одного боку, є інформаційним забезпеченням контролю, з іншого – підлягає внутрішній перевірці на предмет достовірності, відповідності обраній методиці та ін.

Перспективним в даному напрямку дослідження вбачається розроблення методики перевірки управлінської звітності із урахуванням галузевих особливостей діяльності підприємств.

Шара Є.Ю.,

Університету Державної фіскальної служби України

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА РОЛЬ ПОДАТКОВОГО РАХІВНИЦТВА

Бухгалтерський облік та фінансова звітність є Головною ланкою в інформаційному забезпеченні управління як на рівні держави так і на рівні галузей, певних ринків та конкретних підприємств.

В Україні продовжується реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності по приведенню національної системи бухгалтерського обліку до вимог міжнародних стандартів та законодавства Європейського Союзу.

Реформування здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 року № 1786 “Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів” та розпорядження КМУ від 24.10.2007р. №911-р “Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні” .

Щодо проблем гармонізації бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів в Україні то суть її полягає в тому, як відомо, що система обліку підпорядкована податковому законодавству і не забезпечує користувача необхідною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень. Адже основним завданням гармонізації бухгалтерського обліку є адаптація нормативно-правової бази бухгалтерського обліку України до законодавства ЄС та вимог МСФЗ.

Проводячи реформу бухгалтерського обліку, професійна еліта України балансує між двома важливими полюсами цієї проблеми:

- з однієї сторони - збереження національних методологічних напрацювань, що базуються на завданнях і функціях обліку, які враховують національну ментальність.

- з іншої сторони - беззастережне сприйняття в якості національних МСФЗ, коли бухгалтерський облік сприймається як ділова мова бізнесу в глобальній економіці, що важливо для країн, які потребують значних зовнішніх інвестицій.

В Україні це гостра дискусія і застосовуються різні варіанти для її вирішення, адже запровадження МСФЗ сприяє покращенню інвестиційного клімату держави на шляху до євро інтеграції, та підвищення інтересу західних інвесторів стосовно капіталовкладень в економіку нашої держави.

У комплексі проблем, пов'язаних із забезпеченням соціального і економічного прогресу, винятково важливе місце належить системі оподаткування.

Так, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99р. № 996-ХІУ [6] чітко визначає, що вся господарська діяльність підприємства (а це дія або подія, яка викликає зміни в структурі активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства) має відображатися в первинних документах, а інформація, що міститься в первинних документах систематизується в облікових регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках, а з облікових регістрів складається фінансово – бухгалтерська звітність.

Податковий облік переслідує переважно фіскальні цілі, являючи собою систему реєстрації, узагальнення, зберігання та передачі інформації про об'єкти оподаткування і величину податкових зобов'язань. І перший, важливий висновок полягає у тому, що саме податковий облік, що лежить в основі податкового рахівництва вважається менш об'єктивним. Адже виявлені на його основі фінансові результати на противагу бухгалтерському обліку, який базується на первинних документах і систематизується в регістрах аналітичного і синтетичного обліку, є переважно розрахунковими.

Тому питання гармонізації бухгалтерського та податкового обліку постійно обговорюються науковцями і практиками та відбувається постійний пошук шляхів практичного втілення відповідних заходів. Тобто, коріння проблеми ефективності механізму податкового рахівництва, насамперед, слід шукати в сфері податкового обліку, що апріорі характеризується недостатньою об'єктивністю. Звідси викристалізовується висновок стосовно забезпечення ефективності механізму податкового рахівництва: потреба ведення податкового обліку вимагає додаткових адміністративних витрат суб'єктів господарювання на його здійснення. Проблема поглиблюється тією обставиною, що в умовах багато чисельності податків і зборів, практично кожен із них вимагає окремого

обліку по нарахуванню і сплаті та постійного обліку розрахунків з державним і місцевими бюджетами за податковими зобов'язаннями. Це визначає масштабність ускладнень для ефективності функціонування механізму податкового рахівництва.

Та головне, що поділ бухгалтерського і податкового обліку не супроводжувалося розробкою єдиної методики ведення податкового обліку і форм зберігання облікових даних. Порядок визначення податкових зобов'язань і діюча методика складання податкової звітності регламентуються багатьма інструкціями і поясненнями ДФС України. До того ж, на думку багатьох фахівців, діюче податкове законодавство ввело в обіг немало понять і категорій, що вступають у протиріччя з усталеними постулатами економічної теорії.

Відтак, розробка і впровадження інновацій в податкове рахівництво набуває нових рис, що пов'язані із забезпеченням достовірності результатів діяльності, ефективності формування і використання фінансових ресурсів, здійснення розрахунків.

Важливо досягти, щоб система податкового рахівництва була чіткою, прозорою та зрозумілою і для працівника, який ним займається, і для користувача такої інформації. Сформовані подібним чином показники мають забезпечити адекватне формування на їх основі бюджетів, перехід до середньострокового бюджетно-податкового планування. Поряд з цим вони повинні сприяти розв'язанню однієї із складних проблем – розповсюдженню тіньової економіки. В підсумку це спонукає до розробки рекомендацій, здатних підвищити ефективність податкового рахівництва як суттєвого чинника результативності оподаткування в цілому.

Що ж стосується принципів підходів до податкової звітності, то зважаючи, що вона є частиною фінансової, при визначенні основних характеристик і принципів її підготовки необхідно виходити із «Загальних вимог до фінансової звітності», що визначені Національним Положенням

(стандарт) бухгалтерського обліку 1, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73 [3].

Таким чином, визначаючи сутність податкового рахівництва, необхідно вести мову про два виміри, які перебуваючи у діалектичному взаємозв'язку забезпечують її найповніше відображення.

В найзагальнішому значенні це система відносин, що виникають в процесі підготовки відомостей і даних для формування податкових зобов'язань, при складанні податкової звітності, а також при внутрішньому контролі показників звітності та їх аналізі.

У більш вузькому розумінні податкове рахівництво – це різновид фінансової роботи з використанням широкого арсеналу аналітичних способів і прийомів, що базується на податковій та бухгалтерській звітності, даних оперативного і статистичного обліку в грошовій формі по підготовці відомостей і даних для формування податкових зобов'язань до бюджетів різних рівнів та складання податкової звітності.

Разом з тим важливо наголосити, що подібне визначення ніякою мірою не спрощує поняття податкового рахівництва, не зводить його сутності лише до техніки вирахування сум податків, що підлягають сплаті до бюджету. Його методи та прийоми повинні чітко відображати сутність об'єкта і бази оподаткування.

На нашу думку, податкове рахівництво слід розглядати як невід'ємну та важливу складову системи оподаткування, що через підвищення якості процесів адміністрування податків і зборів здатна сприяти результативності цієї системи та впливати на прийняття управлінських рішень щодо оподаткування. Податкове рахівництво необхідно розглядати, з одного боку, початковим, а з іншого - ключовим етапом адміністрування податків і зборів й виконання платниками податків їх конституційного обов'язку. Стабільність і своєчасність надходження коштів до бюджетів в першу чергу забезпечується реалізацією усіх складових механізму податкового рахівництва.

Таким чином, ефективність механізму податкового рахівництва перебуває у безпосередній залежності від рівня зближення податкового та бухгалтерського обліку, максимального наближення показників податкового обліку до системи бухгалтерського обліку та на цій основі спрощення форм звітності.

Тут можна погодитися з точкою зору Т.Михайлової про те, що за певних умов слід «вести мову про податкові розрахунки в системі бухгалтерського обліку, що забезпечать збір, фіксування та обробку інформації, необхідної для правильного визначення податкових зобов'язань» [2, с. 78].

Концептуальним підходом такого реформування вважають наступне: база оподаткування (*прибуток, обсяг реалізації, вартість активів*) повинна визначатися відповідно норм бухгалтерського обліку, а податковим законодавством повинні регламентуватися податкові ставки і порядок сплати податків. У такому випадку відпаде необхідність додаткового складення первинних документів податкового обліку, що дублюють документи бухгалтерського обліку та ускладнюють роботу бухгалтерів.

Необхідний також раціональний підхід до визначення обов'язкових форм податкової звітності з тим, щоб дані фінансової, податкової і статистичної звітності не дублювали одна одну. Отже, реформування системи бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні, слід розглядати в комплексі.

З набранням чинності норм ПКУ в основу якого, покладено принципи бухгалтерського обліку, варто відзначити про певні зрушення, які запрацювали за правилами бухгалтерського обліку: в першу чергу це стосується принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, що діє в обліку, згідно якого при визначенні фінансового результату звітного періоду платника податку на прибуток необхідно співставити доходи такого періоду з витратами, які були здійснені для отримання згаданих доходів; відповідно, суми отриманих авансів більше не потраплятимуть у дохід платника, а сплачені передоплати – у витрати; зрушення щодо відміни правила «першої події» в частині оподаткування податку на прибуток; нарахування амортизації за методами

відповідно до норм ПСБО 7 «Основні засоби»; класифікація основних засобів і інших необоротних матеріальних активів відповідно до правил бухгалтерського обліку.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що ефективність дії механізму податкового рахівництва дещо стримується, а саме - відсутністю єдиних та обґрунтованих підходів до формування і реалізації такого механізму, що визначальною мірою зумовлене не відпрацьованістю теоретичних підвалин, починаючи вже з розуміння сутності та змісту власне податкового рахівництва. Це, в свою чергу, чинить суттєві перепони на шляху розв'язання важливого державного завдання – підвищення ефективності системи оподаткування, як важливого джерела та інструмента виконання державою поставлених перед нею соціально-економічних завдань, підвищення оперативного контролю за достовірністю податкового обліку та упередження зловживання у сфері оподаткування. І найголовніше, наближення бухгалтерського та податкового обліків дозволить підвищити ефективність прогнозування (планування) доходів бюджетів, оскільки при цьому забезпечується інтегрованість макропоказників, які є основою планування та прийняття державних рішень.

Список використаних джерел:

1. Львовчкін С.В. Фінансовий механізм макроекономічного регулювання // Фінанси України. – 2000. - №12.
2. Михайлова Т.П. Гармонизация бухгалтерского и налогового учета // Финансы, учет, банки. Сборник научных трудов. Выпуск 8. Часть 2 / Под общ. Ред. П.В.Егорова. – Донецк: ДонНУ, 2002. – С. 72-78.
3. УДК 336.221.
4. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ МФУ від 07 лютого 2013р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
5. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999.

6. Про затвердження Методичних рекомендацій визначення сум податкових зобов'язань непрямыми методами: Наказ ДПАУ від 05.07.02 № 312\ДПС. / Бухгалтер. - №30. – серпень 2002.

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996–XIV від 16 липня 1999 року зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

8. Пашковский В.С. Кредитно-расчетный механизм в системе управления отраслью. – М.: Финансы, 1980.